

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 15.11.2021

§ 133

Valtuustoaloite: Naisille omat uimahallivuorot

4007/00.01.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Liikuntatoimenjohtaja Tommi Lanki, p. 050 559 4145

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan ponnen: "Valtuusto toivoo, että allastilan lisääntyessä uuden 50 metrin radan valmistuttua selvitetään naisten oman vuoron mahdollisuutta."

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tässä yhteydessä tullut riittävästi selvitettyksi.

Käsittely

Keskustelun kuluessa valtuutettu Oskari Päätalo ehdotti hyväksyttäväksi seuraavan ponnen: "Valtuusto toivoo, että allastilan lisääntyessä uuden 50 metrin radan valmistuttua selvitetään naisten oman vuoron mahdollisuutta."

Ehdotusta kannatettiin.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että valtuutettu Oskari Päätalo valtuutettu Anna Kupiaisen kannattamana oli

tehnyt edellä mainitun kannatetun ponsiehdotuksen. Puheenjohtajan selostus hyväksyttiin.

Tämän jälkeen puheenjohtaja esitti äänestettäväksi siten, että ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta, äänestävät jaa, ja ne, jotka kannattavat valtuutettu Päätalon ponsiehdotusta, äänestävät ei.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä todettiin, että kaupunginhallituksen ehdotusta kannatti 21 valtuutettua ja valtuutettu Päätalon ponsiehdotusta 38 valtuutettua. Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä: Liite 133 §.

Kaupunginvaltuusto näin ollen hyväksyi valtuutettu Päätalon tekemän ponsiehdotuksen.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 01.11.2021

§ 418

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon

tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tässä yhteydessä tullut riittävästi selvitettyksi.”

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 20.10.2021

§ 27

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Lautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosan mukaisen lausunnon.

Perusteluosa

Valtuutettu Eveliina Aaltonen ja viisi muuta valtuutettua 10.5.2021:

”Kymmenet naiset uivat omilla uintivuoroillaan joka viikko Turun Petreliuksen uimahallissa. Joskus uimareita on ollut niin paljon, etteivät kaikki ole mahtuneet mukaan. 'Uiminen ei ole mahdollista yhdessä miesten kanssa. Meidän kulttuurissamme se ei ole sallittua', kertoo Gulbahar Afghan. 'Pelkäämme vähän vettä, mutta haluamme oppia uimaan. Uinti on hyvää urheilua ja haluamme oppia uimaan', hän jatkaa.” (Yle 24.9.2019)

Roosa Nuoralan kehittämishankkeessa ”Maahanmuuttajanaisten uimakoulun järjestäminen” (2018, Kajaanin ammattikorkeakoulu) todettiin, että osa maahanmuuttajanaisisista harrastaa liikuntaa vain, jos

muutkin osallistujat ja liikunnanvetäjä ovat naisia, pojilla ja miehillä ei ole pääsyä liikuntatilaan heidän ollessa siellä, ja he saavat peittää vartalonsa vaatteilla kokonaan. Jokaisessa kunnassa on kotoutusohjelma maahanmuuttajille. Kotoutusohjelman avulla edistetään tasaarvoa ja yhdenmukaisia mahdollisuuksia osallistua kunnan tarjoamiin palveluihin. Liikunnalla on positiivisia vaikutuksia kotoutumiselle, mutta vaikutuksen saavuttaminen edellyttää monikulttuurisia liikuntaryhmiä sekä maahanmuuttajanaisten liikunnan erityistarpeen huomioimista. Organisoidun liikunnan lisäksi on tärkeää tukea naisten ja lasten omaehtoista liikuntaa ja arkiliikuntaa. Heidän tulisi oppia uimaan ja omaksua ulkoliikunta, mm kävely ja pyöräily, joita he voivat harrastaa omaehtoisesti. Näin kynnyks on matalampi, kuin ryhmäliikuntaan lähdeettäessä.

Lahti on voimakkaasti muuttovoittoinen kaupunki myös muiden kuin suomea äidinkielenään puhuvien keskuudessa. Lahdessa oli vuonna 2019 äidinkielenään muita kuin suomea puhuvia henkilöitä 8675 eli 7,2 % väestöstä. Kasvua vieraskielisten määrässä oli edelliseen vuoteen 4,4%. Arjen apu -hankkeessa, joka on suunnattu afgaanilaisille ja eritrealaisille Lahdessa, on tarkoituksena löytää keinoja arjen onnistumiseen. Hankkeen piirissä tuli ilmi, että näiden ryhmien joukossa on paljon naisia, jotka viettävät lähes kaiken aikansa kotona lasten kanssa. Heidän joukossaan esiintyy uimataidottomuutta ja pelkoa viettää lasten kanssa aikaa rannalla, jos lapset joutuvat veden varaan ja heidän tulisi itse mennä veteen heitä pelastamaan. Jotta he tulisivat tutuiksi veden kanssa ja voisivat pikkuhiljaa rohkaistua uimaan, he tarvitsevat mahdollisuuden omaan uintivuoroon. Näin myös naisille suunnatut uintivuorot tarjoaisivat oivan mahdollisuuden kantasuomalaisten ja maahanmuuttajanaisten vuorovaikutuksen kehittämiseksi.

Me allekirjoittaneet ehdotamme perustettavaksi naisille omia uimahallivuroja Lahdessa.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Lautakunta esittää lausuntonaan, että aloitteessa esitettyjen ainoastaan naisille suunnattujen uimahallivurojen kanssa meneteltäisiin vastaavasti kuin muiden vakiovuoroja käyttävien käyttäjäryhmien kanssa.

Erillisen vakiovuoron vuokraaja (järjestö/seura/muu tahon) vastaa vuoron toiminnasta ja turvallisuudesta. Lahden kaupungin vuokraamissa liikuntatiloissa, uimahallit mukaan lukien, toimii muitakin ryhmiä vastaavalla toimintatavalla.

Liikuntapalveluiden pääasiallinen tehtävä on ylläpitää uimahalleja kaikille avoimien pääsymaksullisten aukioloaikojen puitteissa uinnin/muun vesiliikunnan ja kuntosaliliikunnan tarpeisiin sekä vuokrata ja ylläpitää allas- ja liikuntatiloja liikuntaseurojen, yhdistysten ja muiden toimijoiden erilliskäyttöön.

Tällä hetkellä uimahallien allaskapasiteetti on käytössä täysimääräisesti ja vapaita vuroja löytyy vain muutamia. Nämä ajat ovat vuokrattavissa yhteistyötahon käyttöön, joka olisi valmis käynnistämään vain naisille suunnatun uimahallitoiminnan muiden vurojen varaajien rinnalla. Liikuntapalvelut tukevat mielellään toiminnan aloitusta esimerkiksi alennetuilla vuokrilla.

Ranta-Kartanon alueen uusi vesiliikuntakeskus helpottaisi tämänhetkistä hallivurojen varaajatahojen ja yleisövuorolaisten toiminnan yhteensovittamista nykyisen allaskapasiteetin antamien raamien ollessa varsin tiukat.

Wellamo-opisto on ohjannut maahanmuuttajanaisten uimaopetusta jo monen vuoden ajan kurssitoimintansa puitteissa. Tarjolla on kaksi alkeisryhmää uimataidottomille ja kaksi jatkoryhmää. Syksyllä 2021 ryhmissä on 45 naista. Opetus tapahtuu Kärpäsen koulun uima-altaalla.

Lahden kaupungin neljän uimahallin lisäksi Lahdessa on myös pieniä yksityisiä altaita vuokrattavissa. Näissä tiloissa vaaditaan samoja turvallisuustoimenpiteitä kuin kunnallisissa uimahalleissa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote liikuntapalvelut